

Obchody vsadí na domácí módu

Obchodní centrum Chodov chce mezi módními řetězci vytvořit místo pro oděvy od českých návrhářů. Jde o vůbec první pokus přivést českou módu k široké veřejnosti.

KAROLÍNA KRUPKOVÁ

PRAHA Centrum Chodov otevře letos v říjnu takzvanou Designer Gallery, kde bude moci zákazník na 500 metrech čtverečních nakoupit oblečení od českých návrhářů. Připojuje se tak k dalším maloobchodníkům, kteří lákají zákazníky na designéřská jména.

„Smyslem projektu je pomoci českým a slovenským talentovaným návrhářům vytvořit skutečnou značku a udržitelný byznys model, který jim umožní uspět v komerčním prostředí,“ řekla LN Marcela Hrdličková, ředitelka centra Chodov.

Samotná galerie bude koncipovaná jako módní instalace s kolekcemi v omezených počtech kusů z kvalitních materiálů, vyrobených za férových podmínek v Česku. Konkrétní podoba galerie zatím není známa. Obchodní centrum prý dosud nemá k dispozici vizualizace od architektů.

O podobný model se v minulosti pokusili i další prodejci. Český e-shop Bibloo Petra Liesnera spolupracoval s módním návrhářem Jakubem Polankou. Kolekci s mikinami a podkolenkami prodává i v obchodním domě Kotva.

Módu od českých designérů nabízí také internetový obchod Oldřicha Bajera Zoot. S českými návrhářmi spolupracují i další značky, ale příliš se jimi nechlubí. Výrobce pánské formální módy Blažek zaměstnává designérku Janu Kuřkovou. Pietro Filipi pod vedením Petra Ivančice pracuje jako zavedený módní dům hned s několika designéry.

Se stejným konceptem přišel švédský řetězec Hennes & Mauritz (H&M) již v roce 2004. Každoročně uvádí mini kolekce ušité podle návrhů slavných jmen – Karla Lagerfelda, značky Versace nebo naposledy domu Kenzo.

Milion pro vítěze. Hlavní hvězda nové designéřské galerie obchodního centra Chodov vzejde z reality show. Výherce bude znám na konci června a odnese si milion korun na vybudování značky a její propagaci. Mezi soutěžícími (na snímku) se vedle studentů a začínajících návrhářů objevují i známá jména. FOTO OC CHODOV

Uvedení tohoto sortimentu se neobejde bez velkého zájmu veřejnosti, spaní před obchodem, rvačky o poslední kusy oblečení a následně umístění na stránky eBay nebo Aukro, kde prodejci kolekci nabízejí za několikanásobně vyšší cenu.

Ačkoli české zákazníky láká spolupráce obchodů se zahraničními značkami, o domácí tvůrce takový zájem zatím neprojeví.

Hvězda z reality show

Zda se centru Chodov podaří opak, se teprve uvidí. V novém prostoru však chce nabízet oděvy od českých návrhářů vedle premiových značek jako Maxmara Weekend, Michael Kors nebo Stefanel. Hlavní hvězdu své Designer Gallery zatím hledá v reality show The Way, kterou vysílá od května na svých internetových stránkách nebo v televizní

stanici Óčko. Jde o desetiminutové seriálové díly, ve kterých porota vybírá vítěze z českých i slovenských módních designérů. Výherní kolekce bude vytvořena na téma dědictví a určena pro podzim a zimu 2017. Samotný výherce bude znám na konci června a odnese si milion korun na vybudování značky a její propagaci.

Mezi porotci, kteří vítězného designéra vybírají, stojí Katarína Král – módní manažerka, jež pomohla vytvořit několik autorových značek a založila malý obchod s českou módou v centru Prahy. Jména dalších porotců jsou však poněkud diskutabilní. Spisovatelka a šéfredaktorka dámského magazínu Barbara Nesvadbová ani fotografka Lucie Robinson nemají s tvorbou oděvů či zakládáním značek zkušenosti.

Porotu dále tvoří návrhářka Petra Balvínová nebo módní desig-

nerka Mirka Horká. Jejím členem je i Petr Ivančič, profesor pražské UMPRUM a hlavní designér domu Pietro Filipi. „S úplnými nováčky by soutěž neměla smysl. Čerstvě po škole ještě návrhář často neví, jakým směrem se vydají. My jsme potřebovali návrháře, kteří dokážou sami kolekci vytvořit a kontinuálně na ni navázat. S lidmi na začátku kariéry by to nedávalo smysl,“ řekla LN Král.

Samotný seriál vypadá jako škola pro oděvní designéry, kteří se nejprve musejí dozvědět, jak se značka a samotná kolekce tvoří. Vedle studentů a začínajících návrhářů se však objevují i známá jména. Pavel Berky se již prezentoval na týdnu módy v New Yorku a Jiří Kalfař je pravidelným účastníkem fashion weeku v Kyjevě nebo v Miláně.

„Přesto že nějaké zkušenosti mám, nepředvídám zatím své ko-

lekce v Česku. To mi přišlo jako dobrá příležitost ukázat vlastní tvorbu i u nás,“ vysvětluje Kalfař svou účast.

Další účastník Miro Sabo absolvoval stáž u bývalého návrháře domu Dior a současného kreativce značky Calvin Klein Rafa Simonse, navíc byl letos oceněn Czech Grand Designem jako módní designér roku. Vladimír Staněk je zase hlavním návrhářem pánských kolekcí pro Pietro Filipi. Podle Marcely Hrdličkové je módní trh komplikovaný a uplatnit se v něm bývá složité i pro pokročilejší návrháře, kteří jsou například dlouhodobě úspěšní v zákazkové tvorbě. „Centrum Chodov chtělo dát možnost všem, bez ohledu na jejich předchozí zkušenosti,“ doplnila jeho ředitelka.

Čtější však Češi lokální módu? Poslední dostupný průzkum o vztahu zákazníků k autorskému

oblečení uveřejnil před dvěma lety e-shop Zoot. Podle něj si většina respondentů myslí, že tato móda je jen pro bohaté a že luxusní značka toho o společenském postavení nositele řekne více než oděv od českého návrháře.

Kdyby pak respondenti dostali alespoň dvacet tisíc korun na nákup oblečení, většina z nich by ho utratila za oděvy od běžných značek sportovního zaměření. Až 56 procent jich ani neví, kam by za autorskou módou měli jít.

Autorský oděv si zakoupilo 23 procent respondentů na serveru Fler, který však funguje jako e-shop především pro amatérské výrobce. Mezi nejznámější návrhářská jména pak uvedli Blanku Matragi, kterou následují Beata Rajska, Klára Nademlynská nebo Josef Klír. Česká veřejnost tak ví o aktuálním tuzemském módním dění velmi málo.

„Zákazníci nebudou sami od sebe hledat ateliéry a maličké obchůdky. Češi jsou ochotní si koupit místní věc, ale nesmíte zklamat jejich důvěru. Oblečení se nesmí záhy začít párat nebo ztratit podrážku. A to byly do nedávna velké bolesti místních značek,“ upozorňuje Katarína Král.

Lidé se začínají ptát

Návrhář Jiří Kalfař vidí situaci optimističtější. „Lidé se začínají ptát, zjišťují si informace. Vrací se k tradičním řemeslům, což vede i ke znovunalezení autorské módy a českých výrobců. Musíme tedy začít znovu, vychovat novou generaci a informovat o tom, že tu autorská tvorba je – o jejích výhodách, kvalitě, lokálním průmyslu, o lidech, kteří stojí za každou konkrétní značkou či výrobkem. Vytvořit pokud možno něco, co by bylo dlouhodobým přínosem, nejen po vizuální stránce, ale i ekonomické a ekologické,“ doporučuje Kalfař.

Budoucnost ukáže, zda centrum Chodov návrháře podpoří natolik, aby mohl vybudovat dlouhodobě udržitelnou značku, a zároveň, zda bude vybrán návrhář, který dokáže značku kreativně zachovat a zaujmout českého zákazníka. Aby projekt neskončil jen jako výkřik a designovou galerií nenahradil třeba dětský koutek.

Český suverénní fond? Absurdita

Komentátor Lidových novin **Jan Macháček** se každý týden ptá českých ekonomů, pedagogů a analytiků, co soudí o aktuálních a žhavých tématech ze světa ekonomiky a financí.

V předminulých Otázkách Václava Moravce zaznělo, že Česká národní banka má po intervencích příliš vysoké devizové rezervy. Bývalý guvernér Zdeněk Tůma řekl, že kdyby si vláda koupila jejich část, mohl by vzniknout nezávislý fond. Jako příklad uvedl Norsko. V tomto případě však jde o akademickou debatu: „Asi žádnému ministrovi financí nebo vládě se nebudou chtít zvýšit svůj dluh vůči HDP na dvojnásobek,“ vysvětlil.

Centrální bance by se však takový krok neuložil ruce k efektivnější měnové politice. Kurzové riziko by se pouze přesunulo na vládu. Zdá se mi, že se myšlenka suverénního či nezávislého fondu centrální banky netýká. Je to věc vlády a fiskální politiky. Co o tom soudíte?

Autor je předseda správní rady Institutu pro politiku a společnost

Jan Pravda:

Raději inovační fond

Mnohamiliardový investiční fond v České republice je absurdní nápad. Třeba proto, že takový fond by se neměl financovat dluhem. Navíc zkušenosti z hospodaření s fondy EU ukazují, jak náročné je řízení investičního procesu pro státní aparát – dochází k mnoha skandálům, od zneužití pravomocí veřejných činitelů přes různé typy tunelů až po přímé krádeže. Není ani zřejmé, kam by měl fond investovat.

Pokud něco, tak by se stát měl pokusit rozjet již vládou schválený Národní inovační fond. Měl by začínat v malém (něco přes miliardu korun) a měl by investovat evropské peníze, a to zejména do projektů spolupracujících se zahraničními podnikateli, aby se zde rozvíjela podnikatelská kultura v oblasti dotahování a komercializace pro nové nápady. V této oblasti totiž Česko zaostává.

Jan Pravda

Sanning Capital, Pravda Capital

Edvard Outrata:

Nesmysl

Vytvářet suverénní fond nedává v naší situaci smysl. Zvy-

šovat státní dluh proto, abychom tvořili rezervu, by sotva bylo možno provést výhodně. Česká národní banka si jistě od velkých zásob cizích měn (zejména eur) pomůže standardnějšími prostředky přes delší časové období. Nejrozumnější by ovšem bylo přijmout euro, protože tím by do značné míry problém zmizel.

Edvard Outrata

státní úředník ve výslužbě

DEBATA

JANA MACHÁČKA

Helena Horská:

Vyvést mimo bilanci

Napadá mě originálnější řešení: vyvést „nadbytečnou“ část rezerv mimo bilanci ČNB na „orgán pověřený řízením devizových rezerv ČR“. Eliminovaly by se tím alespoň dva problémy: přístup k citlivým informacím a nezávislost měnové politiky na případné ztrátě z rezerv.

Helena Horská

hlavní ekonomka Raiffeisenbank

Tomáš Prouza

Optické zlepšení

Suverénní fond jsme měli šanci založit v 90. letech a mohli jsme do něj převádět část příjmů z privatizace. Nyní by odkoupení části devizových rezerv ČNB mělo jediný efekt – opticky zlepšit situaci centrální banky, která se zbytečně protahovanými intervencemi dostala do vlastní pasti. Pro stát by to ale nepřineslo nic.

Tomáš Prouza

ekonom a bývalý státní tajemník pro evropské záležitosti

Debata je redakčně krácena. Dále do ní přispěl Miroslav Radiměšský. Celé texty na webu Českápozece.Lidovky.cz